

**Nwa' wvù Baul to saᅇε ê kentaashε
ke
Efesus
Fiεε fi nu ê Nwa' wvu Efesus
wvun e**

Nwa' wvun to saᅇ Baul, waa ntum Jisos fô bonyii bo mbee le bo ê kelaante kè Efesus e. Ekole ke fiεε le fi nu ê nwa' wvun e nu nseyse wvù Nyo' to seyseε le wen nu ke ebaance mwεem mvunciim mvu fowe bô mvu fokuse egεε ê Jisos ekuse. Baul nu ε nele no fi to ghanεε ε bonyii se no nu yî kentaashε le bô bo Nyo'. Wvú nu ε duᅇce no Nyo' Tata to cawεε bonyii bew, læshε bibefε bibole fele yî Jisos Klistu wvù Waa we le, bô no wvú to geε nciise we yî bó le wvù è nu Keyoy ke Yuule. Wvú nu ε duᅇce jé le jé le no kentaashε ke bonyii bo Nyo' le nu wee mwaan yî Klistu le.

Bikuu bi mwεem e ê nwa' wvun e

1:1-2 Keᅇkewce

1:3-3:21 Ntaᅇ wvù Nyo' to keᅇke fô Klistu le noo
fô kentaashε ke bonyii bo mbee le

4:1-6:20 Nshii bonyii bo Klistu le wvu fwe

6:21-24 Kemεse

¹ ε nu me wvù Baul, waa ntum Klistu Jisos yî ᅇkoᅇ wvù wvu Nyo' le.

Me nsaanke nwa' wvun fô bonyii bô è nu bo Nyo' le bo Efesus bô leeme yî fiεε le fimwaan yî Klistu Jisos e.

² Nyo' Icee wesebeene bô Tata Jisos Klistu ebuw ben, ebvuu enya ben bô nyεkeey.

Mbuwma wvù fici biyoy bi bonyii bô nu ε taashε yî Klistu le

³ Mbense enù fô Nyo' wvù è nu Nyo' wvu Tata wesebeene wvù Jisos Klistu, bvuu nu Ice le. Wvú nu ε buw beene bô mbuwma tfuu wvu won wvu we le wvù fici biyoy bisεεbeene njefo beene nu ε taashε yî Klistu le.

⁴ Ε Nyo' sε keenu keebom won nu ε wvú to caw wase beene ε beene etaashε beene bo Klistu, eyuule, nu sε nlom ê wvú εjise. Yî kenkonεn kew e,

⁵ nu ε wvú to seyse wase keeke ejo beene ε è nu boom bew fele yî Jisos Klistu le. Wvú to ge nonεn, bii fiεε fi wvú to gomte ε fí enù le.

⁶ Ε è to nu wvu ε mbense egenè ê wvú yî mbuwma we wvu baay wvù wvú nu ε nya ê beene εcici fele yî Waa we wvù nu fitele fiew e.

⁷ Wvú to sum beene can ηγεw e ε è nu bô ελεμε ke Waa we wvun e. Fi nu ε, wvú nu ε λεεshε bibefe bisεεbeene, bii mbuwma we wvù kuuke naa baay e,

⁸ wvù wvú tfuwεε lo yî yese beene le. Wvú to ge nonεn bô bvufee bvucii noo ηkpawwεε we tfuu.

⁹ Nyo' nu ε ge wase beene ε kiεε fiεε fi wvú gomte fi to shee nu ê kenyile le. Wvú ge bii fiεε fi jee wvú le no wvú to seyσεε keeke ege fele yî Klistu le.

1:3 2:6; 2Kol 1:3 **1:4** 5:27; Jon 15:16; 17:24; 2Tes 2:13 **1:5** Jon 1:12 **1:6** Mat 3:17; Lum 5:2; Kolo 1:13 **1:7** Kolo 1:13-14; Εfe 2:13; Lum 3:25-26; Kolo 1:20; 1Jon 5:7; Εfe 2:7 **1:9** 1:22; Kolo 1:16, 20

10 Wvú to seyse le kefew nu ke edioo ε to wase ε kocen é wen ebaance mwεεm mvunciim kenεε è nu mvu fowe, kenεε mvu fokuse, egeε ê Jisos ekuse.

11 Ε nu ten nje Klistu wvù Nyo' to cawεε bese keenu bonyii bew. Wvú to caw no wvú to seyseε wase ε è bεε lo bii ηkpawace wvuwe le ke lenlen no wvú ké no gee mwεεm mwew mvunciim bii ntan wvuwe bô ηkon wvuwe le.

12 Fí to nu nonen, wvu le bese bô to nu bonyii bo fwe kegeεε bvufee yî Klistu le ke eceè nce wvù egeè ε bvukuke bvù Nyo' le yen'yi, ε mbense gene ê wvú.

13 Ben ten to nu ε taashε yî Klistu le seke ben to yuweε diεw yi keceεy yì è nu saaka wvù jee wvù to toε bô mboyma fô ben e. No ben yuweε nonen, mum lese fitele yî Klistu le, ε Nyo' ge nciise we yî yene le wvù è nu Keyoy ke Yuule kè wvú to kawεε bonyii dvú.

14 Keyoy ke Yuule kin nu ketfunj ke bvushεw bvù beene nu ke ekeηke le. Ε beene nu ke ekeηke seke Nyo' ε mεse ε sum bonyii bô è keηke wvú yî ηγεw kebefε le. Nonen, é bvukuke bwew eyen'yi ε mbense gene ê wvú.

Ε Baul nya keyoone ê Nyo' fô bonyii bo Efesus e

15 Me nu ε n'yuw wase ekumε fitele fî ben nu ε lese yî Tata Jisos e, noo keηkonen kè ben keηke fô bonyii bocii bô è nu bo Nyo' le. Ε nεε fiεε fî ge,

16 é me ηké ndioo mbunlee no ηkumyi ben ê bunle yem e. Me ηke mbaa enlu wase keenyaa keyoone ê Nyo' ekumε ben kε.

17 Me mbunlee le Nyo' wvù nu wvu Tata wese-

beene wvù Jisòs Klistu, Nyo' wvù nu Icee bvukukε, enya ben bô keyoy ke bvufee le, eyene εjise εyene ε ben ekiεε wvù ntay.

18 Me mbvuu mbunlee le wvù eyuuse bvufee bvunεn ε ben ekiεε fiεε fi ben taale fwe yî dvù le, fi è nu fi bó to teηεε ben nje fí, ebvuu ekiεε bvukukε bvu baay bvυ bvushεw bvυ bonyii bò è nu bo Nyo' le.

19 ε me mbvuu mbunlee le Nyo' eyene bvufee bvunεn ε ben ekiεε mvunγay mwew mvù fele mvunγay mvunciim. ε nu mvunγay mvun mvù wvù lemte dvù fô beene bò nu ε lese fitele yî ye le, ε è nu mvunγay mvu baay.

20 ε è nu mvunγay mvudvu mvun mvù wvù to lemεε dvù bvuse Klistu yî kpwe le, bense wvù shike ê εbo kew ke εcεy e woη wvu we le.

21 Klistu kuuke fele naa lo mwεεm mvù saake fowe mvunciim noo bvunfon noo mvunγay noo bvukukε bvucii. Wvù bvuu keηke diee di kuuke fele naa lo εdiee εcii yò bó teηε bonyii dvù. Ke wvù nu nonεn ε è nu ke yî kefew kin e maan ke. Wvù nu ke enu ke nonεn kefew kè too le.

22 Nyo' nu ε γεε mwεεm mvunciim ê wvù εκuse, ε bvuu ε γεε wvù le wvù enù εκole ke fiεε ficii fi kentaashε ke bonyii bo mbee le.

23 Kentaashε ke bonyii bo mbee le kin nu ye Klistu. Klistu ε mum ε yiηsen yî kentaashε kin e kí ε kocεn, ε è nu wvù wvù gee ε mwεεm mvunciim

1:18 4:4; Kolo 1:12 **1:19** 2Kol 13:4; Kolo 2:12 **1:20** Lem 2:33; Kolo 3:1 **1:21** 6:12; Lum 8:38; Gal 4:8-9; Kolo 1:13, 16, 20; 2:9-10, 15, 20 **1:22** 1:10; 4:15; 5:23; Mben 8:6; Kolo 1:18; 2:19 **1:23** 2:16; 4:1-16, 25; 5:30; 1Kol 12:4-11, 27; Kolo 2:19; 2:14, 18; 4:1-6; Kolo 3:15; 3:19; 4:10

yinşene kocine ê jé le yicii.

2

Nyo' to nu ε taashε beene bo Klistu bvuse yî kpwe le

¹ Ε to nu fwele, ε ben nu bonyii bò nu ε kpwe wase ê keyoy e nje bojay bonen bô bibefe,

² bì ben to cee gee le. Ben to cee bii ε è nu je yî bonyii bo yî won wvun e cee, bvuu bii nfon mvunḡay mvu yî fwefwe le. Ε nu wvú keyoy kekie kè lemte keseen yî bonyii bò temyi bikuu bô bo Nyo' le.

³ Ε nu ke ten no beene bocii to shee cee. Beene to cee gee mwεεm mvù nyam ye yî ηεyte shieele, bii mwεεm mvù nyam ye bô bonkpawace bosεεbeene gomte λ beene egeè. Beene diεwε bonyii bo boyuum to nu wase lo bonyii bò shém effuuke Nyo' bô bó, ke ληληη diεwε no wee wvu wum tfuu nu.

⁴ Geenε Nyo' wvù nu ε yinşen bô shen fô beene le to nu ε koη beene baay,

⁵ taashε beene bo Klistu bvuse yî kpwe le no beene to nu ε kpweken wase nje bojay bosεεbeene. Nyo' to boyse ben ε è nu nje fitele fiew fi jee.

⁶ No wvú to taashεε beene ε bo Klistu Jisos bvuse yî kpwe le nonen, mum bense beene shike beene ε bó won wvu we le.

⁷ Wvú to ge nonen wvu λ é ke edioo enu yî kefew kè too le, é wvú eduηce mbuwma we wvu baay wvù è nulo wee saa efewsεn ke. Mbuwma wvun

2:1 2:5 **2:2** 6:12; Jon 12:31; 14:30; Lem 26:18; 1Jon 2:16 **2:3**
 5:6, 8; Lum 1:28; Kolo 3:6 **2:4** Lum 8:39; 9:16; Jem 5:11 **2:5** 2:8;
 Lum 3:24; 6:13; Kolo 2:12-13 **2:6** 1:3; Kolo 2:12; 3:1 **2:7** 1:7;
 Lum 5:20

nu ε wvú ε dunɔε wase ê beene nje fitele fiew fi jee fele yî Klistu Jisos e.

⁸ Ben ekeè le Nyo' to boyse ben ε è nu nje fitele fiew fi jee fele yî fitele fi ben to lesεε yî Klistu le. Ke fifin nu ε è to ge ben ke. E nu nnya Nyo'.

⁹ Ke è to nu nje lemme dimew di wee to lemεε se keɲke wvu le wee mvu ke enε esaale ye ke.

¹⁰ Fiεε fi nu, nu le beene nu no bó nu nen, ε è lem Nyo' bô εbo kew. Wvú nu ε taashε beene bo Klistu Jisos ε ge beene ε no nu bonyii bo bofε, wvu le beene elemte dilemme di jee di wvú to seysεε wase ε è bæε lo le è nu di beene nu ke ecee lemte le.

Dikfuu di difεε nu wase wee mwaan yî Klistu le

¹¹ Ben bonyii bò yaa nu ke kfuu di Bojuu le, ben ekumyi fiεε fi ben to shee nu fwele. Bojuu bò teɲe bikuu bibole le bowen nu bonyii bò bó nu ε tfuse yew, to teɲe ben le ben nu bonyii bò nu ntffuse. E ntfuse wvu yew wvun nu fiεε ε bó gee ke ε è nu yî ye wee le bô can.

¹² Ben ekumyi le è to nu sekekiε, ε ben yaa keɲke fiεε keege bô Klistu ke. Ke ben to nu ente jo εɲgokε ke bonyii bo Nyo' le bò è nu bo Israel ke. Ke ben to keɲke fiεε keege bô monkan mo ηkawma le mò Nyo' to gbwole bô bó ke. Ben to nu ke lo finen yî nshε le fen yaa keɲke fiεε fimew fi ben taale fwe yî dvú le ke, yaa kee ten Nyo' ke.

2:8 Mat 20:15; Jon 4:10; Lem 15:11; Gal 2:16 **2:9** Lum 3:28; 1Kol 1:31; 2Tim 1:9; Tay 3:5 **2:10** Tay 2:14 **2:11** Lum 11:17 **2:11** 5:8; Gal 5:6; Fili 3:3 **2:12** Lum 9:4; 1Kol 15:19; Kolo 1:21-22; 1Teɛ 4:13; 2:19

13 Geenen, yî keseen e no ben nu ε taashe wase ben ε bo Klistu Jisos, ben bò to shee nu ncejole fô Nyo' le, nu ε wvú ε jo wase ben ε to dvú nceencee fô wvú le fele yî ελεμε ke Klistu le.

14 Ε nu wvú wvù Klistu keβεε wvù nu ε to bô nyεkeey fô beene le. Wvú nu ε ge wase Bojuu bô bonyii bò yaa nu ke Bojuu ε tu wee mwaan. Wvú nu ε bvusse kembew ke kenɣawsen e kè è nu kembanen kè se shee nu ê beene enteleη.

15 Wvú nu ε nya ye ye ε kpwe keefiwse nci bô mwεεm mvù nci duu ε bó egeè keenu bonyii bo Nyo' le. Wvú ge nonen wvu ε wen etaashe wee tfuu yî ye le é bó etu wase wee mwaan wvu fwε yî bvudvuu bvú bonyii bo bofεε le. No wvú ge nonen, ε mum ε to bô nyεkeey.

16 Kpwe ye yî kentam e nu ε taashe dikfuu di difεε ε to dvú fô Nyo' le yî ye le yimiaaη, ε mum ε yu kembanen kebole yî kentam e kí ε ka.

17 Wvú to nu ε to fewce saaka wvù too bô nyεkeey ê ben bò to nu ncejole, fewce ten saaka wvudvu wvun ê bonyii bò to nu nceencee.

18 Ε ge wvú beene bocii ε se keηke je keeto fô Nyo' Ice le fele yî Keyoy e kemwaan.

19 Nonen, ke ben beε botolo keεε bonyii bò beke lo ke. Ben nu wase boom bo won e ben ε bonyii bò è nu bo Nyo' le, nu ten bonyii bo yew e bo Nyo' le.

20 Ε yew yin nu ε bó bom yî kenffuy kè è nu boom bo ntum e bo Jisos e bô bonyii bò teete bontum

2:13 2:17; 3:6; 1:7; Gal 1:4 **2:14** 2:16; 4:3; Kolo 1:20; 1:23; Lum 10:12; 1Kol 12:13; Gal 3:28 **2:15** 2Kol 5:17; Kolo 2:14 **2:16** 1:23; Lum 5:10; Kolo 1:20-22 **2:17** YeSa 57:18-19; Lem 2:39 **2:18** 3:12; Lum 5:2 **2:19** 2:12; 3:6; Ibu 12:22-23 **2:20** Mat 16:18; 1Kol 3:10-11; Mwm 21:14

bo Nyo' le, ε Klistu Jisos keβεε nu τε di buu di yew yidvu le.

²¹ Ε nu yî ye le wvù yew yidvu nu ε taashε ε no kuu keeke eto enu yew yì yuule fô Tata le.

²² Ben ten nu ε taashε ε yoo yî Klistu le, ε no nu bvudvuu bvù Nyo' cee fó ê Keyoy kew e.

3

Baul nu wee nfewcε fô bonyii bò yaa nu ke Bojuu le

¹ No Nyo' nu ε ge wase mwεεm mvun fô ben e nonεn, me ε mum ε no mbunlee fô ben e. Me wvù Baul nu yî ncaw e nje saaka wvu εkumε Klistu Jisos. Ε me nlemte ncaw wvun nje yene ben bonyii bò yaa nu ke Bojuu.

² Me ηkpwaake le ben nu ε yuw wase no Nyo' to nu ε caw me nya lemme le me ensee ê ben εkumε mbuwma we fô ben e.

³ Fiεε fidvu fin nu fi to shee nu ê kenyile le ε Nyo' ε yene wase ejise eyεm me ε n'yεn. Me nu ε nsan wase caan εkumε fí fô ben e.

⁴ Ε ben tan lo, é ben eyεn fiεε fi me ηkee εkumε kenyile kin kè to nu εkumε Klistu le.

⁵ Ε to nu fwele ε bó fanε yaa ege é εngokε ke bonyii le ke sekekiε ekiεε kenyile kedvu ke. Keseen nu ε Keyoy ke Yuule ε duηcε wase ê boom bo ntum e bo Jisos e bò wvù to balεε le è nu bew noo ê bonyii bò teete bontum bo Nyo' le, bó ε kiεε.

2:21 1Kol 3:16 2:22 1Bi 2:5 3:1 Kolo 1:25 3:1 4:1; Fili 1:7;
Kolo 4:18; Flm 1, 9 3:3 3:6 3:4 Lum 16:24; 2Kol 11:6 3:5
Kolo 1:26

⁶ Fiεε fidvu fin nu le bonyii bò yaa nu κε Bojuu nulo ebee saaka wvù jee le, é Nyo' enya ten bó bô bvushew bvù wvú nu ε γεε ê bonyii bew. Bó nu wase ye yimiaaj bô bó, ε ηkawma wvù Nyo' to γεε fô Bojuu le nu wase ten fô bó le no bó nu ε taashe bô bo Klistu Jisos.

⁷ Nyo' to nu ε baa me le me enfewcì saaka we wvù jee wvun. Wvú to bale nje fitele fiew fi jee fi wvú κεηke fô me le. Wvú to nu ε jo mvungay mwew lem dvú yî yem e mum nya lemme din le me enlemtè.

⁸ Me mbaa nciim mbuy naa lo wee wvu caan ηgoo bonyii bò è nu bo Nyo' le κε. Geenεn Nyo' to nu ε nya κε mbuwma wvun ê me le me engen enfewce saaka wvu ekume bvukuke bvu Klistu le bvù yaa κεηke κε kenfewsεn ê bonyii bò yaa nu κε Bojuu le.

⁹ Wvú to nya ten mbuwma wvun le me enge é bonyii bocii ekiεε ntaη kenyile ke fiεε le kè Nyo' wvù bomεε mwεem mvunciim to shee nyile yî ye le bilum e bilum e.

¹⁰ Ntaη wvun to nu le è nu ke enu kefew ke keseen e, é Nyo' ege fele yî kentaashe ke bonyii bo mbee le, é bonceendaa bo Nyo' le bô biyoy bì κεηke mvungay saake mondvuum mo fowe le, eyen bvufee bvu Nyo' le bvù nu lo jé le jé le.

¹¹ Wvú to ge fiεε fin bii no wvú to seysεε wase fonkew. E wvú ε ge wase fiεε fidvu fele yî Klistu Jisos wvù Tata wesebeene le.

¹² E nu nje ye wvù beene nu ε κεηke je keetoo mbew Nyo' le yaa κεηke κε nfan kenεε kemaηen nje

3:6 1:9-10; 2:13-14, 18-19; 3:9-11; Lum 16:25; Kolo 1:26-27 **3:8**
 1Kol 15:8-10; Gal 1:13-16; Fili 3:6-8; 1Tim 1:12-16 **3:9** 1:4 **3:10**
 1:21, 23 **3:12** Lum 5:2; Ibu 4:16; 10:19

fitele fi beene lese yî ye le.

¹³ No fî nu nonen, me ε mum ε no ηkule lo can le fo shem kpwe ben nje ηgew wvù me n'yene fô ben e κε. Ben nu ke eκεηκε bvujonκε bvudvu.

ε Baul bunle fô bonyii bo Efesus e

¹⁴ ε nu nje mwεεm mvun wvù me ntumte envuw ê Icee wesebeene fwe,

¹⁵ wvù εdiee ε dikfuu dicii di fowe noo di fokuse nen'yi fô wvù le.

¹⁶ Me ntumte envuw nleke le, bii bvukuke bwew bvù è nu bvu baay e, le wvù enya ben bô mvunγay fele yî Keyoy kew e, é mvù ege é mvuntelem mvunen etemyi.

¹⁷ Nonen, é Klistu emum ecee ê mvuntelem mvunen e no ben leese fitele yî ye le. Me mbunlee ten le κεηκονεν kenen etemyi diεwε kete kè cime γηη e noo diεwε yew yì bó bom yî kenffuy kè temyi le,

¹⁸ wvu le ben ε bonyii bocii bô è nu bo Nyo' le eκεηκε bvufee bvù è nulo é ben ekiεε κεηκονεν ke Klistu le kè nu fô beene le. Keηκονεν kew fô beene le nu ε kí κεηκε mbvuw baay, κεηκε bvundee bô bvudefe baay, ε kí ε ley ten fokuse baay.

¹⁹ Me mbunlee le è nulo é ben ekiεε κεηκονεν kew kedvu kè ghaake bonyii keekiεε le, wvu le ben nulo enu ε ben ε yiηsen bô fiεε fi Nyo' nu fî ficii.

²⁰ Beene emum ebenseè Nyo'. ε nu wvù wvù nulo ege fiεε ficii bô mvunγay mvù lemte yî yese

beene le. E wvú nulo ege naa efey lo no beene biite keñεε no beene nulo ekpwawce.

²¹ Mbense enù fô wvú le nje kentaashε ke bonyii bo mbee le noo nje Klistu Jisos yî kefew e kecii noo sekecii se ñka. Fí enù nonεn.

4

Bonyii bo Klistu le enù yî kentaashε le

¹ Nonεn, me wvù Baul wvù nu wee ncaw nje saaka wvu ekumε Tata Jisos, me nleke lo ben ε ben eceè nce wvù nu ε kocεn wvù Nyo' tenεε ben ε ben eceè yî dvú le.

² Ben eshiwsè bikuu binεn, nù wεε, kuulè shém. Ben enù yî kenkonεn e, yaa kenke fitele fi sεsene ke.

³ Ben emomtè naa ntay keenu ke yî kentaashε kè Keyoy ke Yuule nu ε to dvú fô ben e no ben cee yî nyεkeey wvù taashi bonyii le.

⁴ Ye Klistu nu yimiaaη, ε Keyoy ke Yuule nu kemwaaη. E nu ke lenlen no fiεε fi Nyo' to tenεε beene ε beene etaalè fwe yî dvú le nu ten fimwaaη.

⁵ Tata nu ke mwaanη, ε mbee nu ke mwaanη, ε nlese wvù bó leese bonyii ê joo nu ke mwaanη.

⁶ Nyo' nu ke mwaanη wvù nu Icee wesebeene bocii. Wvú nu ê we jo mwεεm mvunciim, lemte yî beene le bocii, nu ten εnte jo beene bocii.

⁷ Fí nu ten ε Klistu nu ε buw ke wee mwaanη mwaanη beene le ε nya wvú bô ye nnya bii nfew we le ê mwεten.

4:1 3:1 **4:2** 5:2; Kolo 3:12-13 **4:2** Lum 8:13; Gal 6:8; Kolo 3:9
4:3 2:14-16; Kolo 3:14-15 **4:4** 1:23; 2:18 **4:5** Jon 10:16; 1Kol 8:6; Mat 28:19; Lum 6:3-4 **4:6** 1Kol 12:6 **4:7** Lum 12:3, 6; 1Kol 12:11

8 Ɛ nɛɛ fiɛɛ fi bó nu ɛ saŋ ê Nwa' Nyo' le le,
 “Seke wvú to benɛɛ ɣɛn we,
 wvú to nu ɛ ge ɛ bonyii bò wvú to kooyɛɛ no bii wvú
 le.

Wvú to nu ɛ nya nnya ê bonyii.”

9 Keegay le, “Wvú to nu ɛ ben ɣɛn we” nu le la? Fí
 duŋci le wvú to nu ɛ yaw shii ɣɛn ɛkuse jo nshɛ. *

10 Nonɛn, wvú wvudvu wvú to shiiɛɛ to fokuse nu
 ke tɛn wvú wvú to benɛɛ fey naa lo ɛbulɛ kecii ɣɛn
 ê we, wvu le wen eyiŋsɛn mwɛɛm mvunciim é mvú
 eyiŋsɛn ekocɛn.

11 Ɛ nu ke wvú wvú to nyaɛ nnyá ê bonyii. Wvú to
 nu ɛ nya ê bomew le bó enù boom bew bo ntum
 e, nya ê bomew bò esɛɲè mwɛɛm mvù bó yuuke
 ɛ Nyo' jemyi, bomew bò eghanè fewci saaka wvú
 jee wvú wvu Nyo', bomew bò etaalè fô kentaashɛ
 ke bonyii bo mbee le bvuu yɛɛyi bonyii.

12 Wvú to nya nnyá yidvu yin keeseysel bonyii bò è
 nu bo Nyo' le dvú é bó ekpwɛntɛn bò elemte lemme
 diew, yootɛ ye Klistu yì è nu kentaashɛ ke bonyii bo
 mbee le,

13 ke eɣɛn ebuy kefew kè beene bocii ke enu wase
 wee mwaan yî mbee wesebeene le bô yî fiɛɛ fi
 beene kee ɛkumɛ Waa Nyo' le. Ɛ beene cee nonɛn,
 é fí ege é beene enu ɛ bó ɛ taw ɛ kocɛn ɛ mɛse ɛ no
 nu wase no Klistu nu keɛɛ.

14 Nonɛn, beene saa ebvuu enu ke diɛwɛ boom bo
 caan e, bò kfuu n'yɛɛyi wvú la dioo fele no njiŋsɛne
 bô bó ɛ bó ɣɛne fwe tuu jim ke diɛwɛ fiɛɛ fò fwɛfwɛ

4:8 Mben 68:18 **4:9** Jon 3:13 * **4:9** Keɛɛ le, wvú to nu ɛ yaw
 shii to fokuse fɛn. **4:10** 1:23 **4:11** 1Kol 12:28 **4:12** 1Kol 14:26
4:13 Kolo 1:28 **4:14** 1Kol 14:20; Ibu 5:13-14; Jem 1:6

kale le ke. Beene saa ebvuu enu ten diewe bonyii bò bonyii bò ghane wɛɛntene lo elɛle bó bô mbiay yì bó seyse le ke.

¹⁵ Beene keɲke keeseɲe fisɛɛbeene ε è nu keceɛy yî keɲkoɲen e, emum ekuu ê jé le yicii keeto enu diewe Klistu le wvù nu ekole kesɛɛbeene.

¹⁶ E nu wvù wvù gee ε biba bi ye ye le bicii bì nu ε shfuwye ε taashε yî ye le se kuu, yote ye ye yî keɲkoɲen e no keba lemte diew lemme ε keba lemte diew ntay.

Nce wvu yvum bô wvu fwe

¹⁷ Yî keseen e, ê diee di Tata le nu ε me ŋgomte keɲgay embvuu enciise lo ê ben le fo ben ebvuu eceè ke diewe bonyii bò maa Nyo' le ke. Bonkpawawɛ bobole ké no nu ke bo εcici.

¹⁸ Bvufee bvubole nu bvu binjiwe le. Bó nu ncejole fô nce wvù Nyo' duɲci le, njefo bó nu ε ma lo Nyo', ε è nu nje bó tɛmyi bikuu.

¹⁹ Bó nu ε yum bikuu baay. Bó nu ε lese bikuu bibole ente jo nnyɛn kenjaɲ, ε ye yibo yvuwse ke keege dikfuu di nnyɛn e dicii.

²⁰ Ke fifin nu fiɛ fi bó to yeɛyeɛ ben dvú ekume Klistu ke.

²¹ Me ɲkee naa ntay le ben nu ε yuw wase ekume wvù, ε bó ε yeɛyi wase ben bò nu ε taashe bô wvù bô keceɛy ke ekume Jisos.

²² Ben emum ebaa ye yi yvum yi ben to cee nce wvu yvum dvú yi nu ε befe wase nje mwɛɛm mvu nnyɛn e mvù ben to shee gee.

23 Ben ecine é Nyo' eseyse bonkpwawce bonen é bó enu bonkpwawce bo bofe,

24 emum etfume ε è nu ye yi fiε yî yene le yì Nyo' nu ε ge yí ε no fieesene wvú. Yiyin nu ye nce wvù looci nu keceey wvu teyey bô wvù yuule.

25 Fí ε mum ε no nu le, ben ecine mbiay e, é wee ejemyi ε è nu keceey ê waa bwee njefo beene bocii nu biba bi ye yimiaaη e.

26 E wee ton'yi shém, é wvú no yene fo wvú ene ege kebefε. Fo wvú ecine é diuu esele ε wvú bæε ton'yi shém κε.

27 Fo wvú enya je é dεwle eley jó κε.

28 E wee se cooηke bvuoη, é wvú cine dvú no lemte ε è nu lemme dì jee bó can ye, wvu le wvú nulo ekeηke fiεε fi wvú efi tεn bonyii bô fuute dvú.

29 Ben eyenè fo njeme wvù samte ebuyte dew yene le. Wee ejemyi fiεε ε è nu fi jee fi nulo eyoo lo bonyii naa fεε fò bó nu, wvu le njeme we etoo ε è nu bô nfi fô bonyii bô yuuke le.

30 Fo ben egeè fiεε fi Keyoy ke Yuule ke Nyo' le eyuuke ηkuuη κε. Keyoy ke Yuule kin nu nciise Nyo' yî yene le keeduηce le diuu nu ke edioo ε to ε kocεn é wen emεse esum ben can ηgew e.

31 Ben elan naa lo mvuntelem mvù cεwkene bó shém yì ffuuke noo shém yì ton'yεεn noo waa noo keebeete bó εdieε ε bonyii noo mvuntelem mvù befe.

32 Ben ekeηkè ε è nu keηge kè jee bó mvuntelem

4:23 Lum 12:2 4:24 Keη 1:26-27; 2Kol 5:17; Kolo 3:10 4:25 4:16; Saka 8:16-17; Kolo 3:8-9 4:26 Jεm 1:19-20 4:28 1Tes 4:11
4:29 5:4; Kolo 3:8; 4:6; Jεm 3:10 4:30 1:13-14; Yesa 63:10; Lum 8:23; Gal 5:25 4:32 Mat 6:14; 18:22-35; Kolo 3:12-13

mvù jee fô wee noo wee le. Wee é ge kebefε bô wee, é wvú læshε enya ê wvú ke læηληη no Nyo' to feyεε yî Klistu le læshε binεn bibefε.

5

Bonyii bo Klistu le eceè diεwε bonyii bo n'yuu le

¹ No ben nu boom bo Nyo' le bô wvú koonjke naa ntay, ben emum ebenenè wvú.

² Ben eceè yî kenjkonεn e læηληη no Klistu to konεε beene nya ekolε kew fô beene le. Nnya ye yin to nu ncese ε wvú samte shfuunjkene fô Nyo' le.

³ Mwεεm ke diεwε kenjan bô nce nnyεn tfuu noo ken'yεε εjise yaa nu mvù bó eyuuke ekumε mvú ê ben entelεη ke, njefo ke mvumvun nu mwεεm mvù enù ê bonyii bô è nu bo Nyo' le εnte ke.

⁴ Ke fí baa ekocεn naa lo læ njeme wvù nyene bô njeme keyuη, noo yεle di εcici ebuytè dew yene le ke. Ben enyaà ke ε è nu keyoone ê Nyo'.

⁵ Ben ekeè lo keceεy læ ke wee wvù jaanjkε kenjan, kenεε wee wvù gee nnyεn, kenεε wee wvù yεele εjise, kenjke kelenj εnte jo bvunfon bvu Klistu le noo bvu Nyo' le ke. Wee ken'yεε εjise ké no joo mwεεm diεwε nyo' we le.

⁶ Fo ben ebee é wee elεε ben bô njeme wvu εcici ekumε mwεεm mvun ke. Ben ekeè læ è nu mwεεm mvudvu mvun mvù ké ge ε shém Nyo' no ffuuke bô bonyii bô yaa yuuke wvú le ke.

⁷ Nonεn fo ben etaashì ηgoo ben ε boba bonyii ke.

5:1 Mat 5:48; 1Jon 3:1 **5:2** 3:17-18; 4:2, 15-16; 1Kol 8:1; 2Kol 5:14; Gal 6:10; Fili 2:2; Kolo 2:2; 3:14-15; Gal 1:4; Ibu 10:5-10 **5:3** Gal 5:19-21 **5:3** Kolo 3:5 **5:4** 4:29; Kolo 3:8 **5:5** Lum 5:17 **5:6** Lum 1:18; Efe 2:3; Kolo 2:4, 8; 3:6

⁸ Ɛ to shee nu fwele ɛ ben nu bonyii bo ɛjiwe le. Geenɛn keseen no ben nu ɛ taashɛ ben ɛ bo Tata, nu ɛ ben nu wase bonyii bo n'yuule. Ben emum eceè diɛwɛ bonyii bo n'yuule.

⁹ Fiɛɛ fi n'yuule ké no too dvú nu nce wvù jee bô wvu teytey noo wvù duŋci keceɛy.

¹⁰ Ben emom keekiɛɛ fiɛɛ fi jee Tata le.

¹¹ Fo ben eleesè ɛbo fô mwɛɛm mvu ɛjiwe le ke. Ben ebvuusè lo mvú ɛmwa.

¹² Ɛ nu naa lo fiɛɛ fi keŋ'wuumɛn e keejemyi ɛkumɛ mwɛɛm mvun mvù bonyii gee ê kenyilɛ le.

¹³ Geenɛn ɛ fiɛɛ ficii fi n'yuule baa yî dvú le ké no yen'yi ɛ bó yene fi le,

¹⁴ njefo fiɛɛ ficii fi yen'yi ké no nu n'yuule. Ɛ nɛɛ fiɛɛ fi gee ɛ bó se no gayte fiɛɛ fimew le,

“Wo wvù leete, kamse!

Buyɛ yî kpwe le, é n'yuule Klistu ebaa yî yo le.”

¹⁵ Nonɛn ben emum elɛnè tomyi ɛkalɛ yî kemew e. Fo ben eceè diɛwɛ biyuŋ e ke. Ben eceè ɛ è nu diɛwɛ bonyii bô keŋke bvufee le.

¹⁶ Seke ben keŋke je keege fiɛɛ, ɛ ben yen le fo kefew kedvu efey ɛcici ke, njefo ɛdiuw yo keseen nu ɛ kebefɛ nu ɛkfuŋ baay.

¹⁷ Nonɛn fo ben enù biyuŋ ke. Ben emomtè keekiɛɛ fiɛɛ fi Tata kooŋke le ben egeè.

¹⁸ Fo ben ewuù mbvuum ɛ mó koole ben ke. Fifiŋ nu fiɛɛ fi beete lo bô bonyii. Ben enù ɛ ben ɛ yiŋsɛn ɛ è nu bô Keyoy ke Yuule.

5:8 2:3, 11-12; 4:17-18, 22; Kolo 3:7; Tay 3:3; Jon 8:12; Kolo 1:13; 1Bi 2:9 **5:9** Gal 5:22-23 **5:10** Lum 12:2; 1Tes 5:22 **5:13** Jon 3:20-21 **5:14** Yesa 26:19; 60:1; Lum 13:11; Jɛm 5:8 **5:16** Kolo 4:5 **5:17** 1:17; Lum 12:2 **5:18** Bŋgn 23:31-35; Lum 13:13

19 Ben eyemtè bonkiee fô bikuu binen e bò buyte ê Nwa' Mbense le, noo bonkiee bomew bo Mbense le, noo bò Keyoy ke Yuule nyaa ê ben e. Ben eyemtè nonen bensee Tata ê mvuntelem mvunen e.

20 Ben enyaà keyoone ê Nyo' Ice kefew e kecii bô yî fiεε le ficii fele yî diee di Tata wesebeene wvù Jisos Klistu le.

Ntefe ê bokεε bô bolemsε

21 Ben enya bikuu binen ê wee noo wee bii n'wvum wvù ben keηke fô Klistu le.

22 Ben bokε' bo bonyii le, ben enya bikuu binen ê bole' bonen no ben nu ε nya ê Tata,

23 njefo diemsen nu εkolε ke kpwoon e, ke no Klistu nu εkolε ke kentaashε ke bonyii bo mbee le. Kentaashε kedvu nu ye ye, ε wvú kebεε nu wvù boysee kí.

24 Nonen bokε' bo bonyii le keηke keenya bikuu bibole ê bole' bobole yî fiεε ficii le ke lenlen no kentaashε ke bonyii bo mbee le nu ε nya kew εkolε ê Klistu.

25 Ben bolemsε, ben ekoonkè bokε' bonen ke lenlen no Klistu to konεε kentaashε ke bonyii bo mbee le nya εkolε kew, kpwe nje kí.

26 Wvú to nya εkolε kew keege é kentaashε kedvu eyuule no wvú to cukεε kí bô joo noo diεw ye.

27 Wvú to seyse kentaashε ke bonyii bo mbee le kedvu nonen wvu le wvú ejo kí yî ye le diεwε

5:19 Mben 33:2-3; Kolo 3:16-17; Ibu 13:15 5:21 Kolo 3:18-4:1; 1Bi 2:18-3:7; 1Tim 2:1-13; Tay 2:1-10; 1Jon 2:12-17 5:21 1Bi 5:5
 5:22 Kolo 3:18; Tay 2:5; 1Bi 3:1 5:22 1Kol 14:34-35 5:23 1:22; 1Kol 11:3 5:25 1:23; Kolo 3:19; 1Bi 3:7 5:25 3:19 5:26 Lum 6:3-4; Tay 3:5; Ibu 10:22 5:27 1:4; 2Kol 11:2; Fili 1:10; Kolo 1:22

kpwoon wvù fomte nu se nlom, nu lemeleme yaa keŋke fiεε fimew fi befe ke, ε wvù yuule nu naa se fijay yî ye le.

²⁸ Ε nu ke leŋleŋ no bolemsε ten keŋke keekoŋkè bokε' bobole ke no bó kooŋke yibo ye. Ε wee kooŋke kpwεse, tu wvù kooŋke ε è nu εkolε kew.

²⁹ Κε wee nu dvù wvù ké no bane ye ye ke. Wvù ké no nyanyi lo yí, bosene taale fô yí le ntay. Ε nu ke leŋleŋ no Klistu gee fô beene bò è nu kentaashe ke bonyii bo mbee le,

³⁰ njefo beene nu biba bi ye ye le.

³¹ Ε nu fiεε fi bó to saŋεε ê Nwa' Nyo' le le,
“Ε nu nje fifin wvù diemsen nu ke ecinε ice bô bwee le,

emum etaashe bô kpwεse,
é bó bofεε emum etu wase wee mwaanŋ.”

³² Fiεε nyiime ente jo njeme wvun ε fí kuuke baay, ε me n'yεne fiem le fí jemyi εkumε Klistu bó kentaashe ke bonyii bo mbee le.

³³ Naa no me ncim njemyi nen, wee mwaanŋ mwaanŋ ben e keŋke keekoŋkè kpwεse no wvù kooŋke εkolε kew, é kpwoon ten eyen le wen enyaà n'wvum ê dweese.

6

Ntefe ê boom bô bocee boom

¹ Boom, ben eyuukè bo'icee bonen bô bobwee bonen e, njefo fifin nu fiεε fi leŋ fi boom bò nu ε taashe wase bô bo Tata keŋke keegee.

² Nci Nyo' wvù gayte le,

“Ɛ wvumtè ico bô bwoo”,
nu nci wvu fwe wvù keŋke ŋkawma fô.

³ Ɛ ŋkawma wvudvu wvun nu le,
“Wee wvù geele nci wvun nu ke eyuw njon,
ebvuu ece egen ncejole yî nshε le fen.”

⁴ Bocee boom, fo ben egeè mwεεm mvù mvuntelem esaase boom bonen ke. Ben ekuusè lo bó ε bó kuu bô n'yεyi noo ntefe wvù wvu Tata.

Ntefe ê bonfaw bô bonyii bô keŋke bó

⁵ Ben bô nu bonfaw, ben eyuukè bonyii bô keŋke ben yî nshε le fen e, ben efanè bó bvuu wvumtè bó. Ben eyuukè bó le bô mvuntelem mvunen mvunciim no ben yuuke Klistu le.

⁶ Fo ben egeè nonen ke seke jise dibole nu yî yene le wvu le ye ejeè bó ke. Ben egeè ε è nu diεwe bonfaw bo Klistu le bô gee ε è nu fiεε fi Nyo' gomte bô mvuntelem mvubole mvunciim.

⁷ Ben dioo lemte bó le, no lemte bô njon ke diεwe ben lemte ε è nu Tata le, ε è yaa nu ke wee wvu wum e ke.

⁸ Ben elemte, kumyi le fiεε fi jee ficii fi wee gee nu ε wvú nu ke ekeŋke ten fiεε fi jee ê Tata, kenεε wvú nu nfwa kenεε wvú yaa nu ke.

⁹ Ben bonyii bô keŋke bonfaw, ben ekeŋkè ten bó ê je yî jee le, yene fo ben ebεmsee bó. Ben ekumyi le ben ε bó bocii keŋke Cee Ekole mwaan fowe, ε fô wvú le nu ε jεy jεy yaa nu ke.

Mwεεm mvu jem e mvù Nyo' nya ê beene

6:4 Kolo 3:21 **6:5** Kolo 3:22-25; 1Tim 6:1-2; Tay 2:9-10; 1Bi 2:18-21 **6:6** 1Kol 7:22 **6:8** 2Kol 5:10; Kolo 3:24-25 **6:9** Kolo 3:25; 4:1; Jεm 2:1

10 Keemεεσε, me ε no ηgayte ê ben ε ben eleemè temyi yî Tata le, eyeemè ε è nu yî mvunḡay mwew mvu baay e.

11 Ben etfume mwεεm mvu jem e mvunciim ye le mvù Nyo' nya ê ben, wvu ε ben nulo eleem etum jem ben ε bo dεwle ê jé yicii yì wvú wεentene jó le.

12 Ben ekeè ε ke beene diuu ε è nu beene ε bo bonyii bo boyuum ke. Beene diuu ε è nu beene ε bo mwεεm mvunciim mvù keηke mvunḡay bô bvukuke, saake won ηjiwε wvun e, mvù è nu biyoy bì befe bicii bì nu mondvuum mo fowe le.

13 Nonεn ben emum etfume mwεεm mvu jem e mvunciim mvù Nyo' nya ê ben, wvu ε é ke edioo enu εdiuw yò befe le, é ben eleem etεme no ben nu ε ge wase fiεε ficii keeke eleeme temyi.

14 Nonεn, ben emum eleemè temyi. Ben ejo kecey é kí enu diεwε kecaw e ε ben ε suu cin, ejo nce wvu teytey é wvú enu diεwε ketwaa le ε ben ε jise ε baη ḡvúw yene dvú.

15 Ben enù ε ben ε seyse keefewci saaka wvù jee wvù too bô nyεkeey fô bonyii le, é fifin enu diεwε bolaba bo jem e ε ben ε lese yî bikaa le.

16 Keebise fô, ben eleesè ke ε è nu fitele yî Klistu le, é fifin enu diεwε ηkeε jem e ε ben keηke εbo. E nu fi fi ben nu ekoole bomvuun bô wee kebefε tfumyi ε ηguy bεenci yî dvú le.

17 Ben ejo tεn mboyma wvù Nyo' nu ε boyse ben é wvú enu diεwε kefo ke jem e ε ben ε bon, emum ejo tεn nyo jem yì Keyoy ke Yuule nyaa yì è nu diεw

6:10 Jon 15:5; 1Kol 16:13 **6:11** 2Kol 10:4; 1Tεs 5:8; Yeša 59:17

6:11 Jεm 4:7 **6:12** 1:21; 2:2; 1Bi 5:8-9 **6:13** Lum 13:12 **6:14** Yeša 11:5 **6:15** Yeša 52:7; Lum 10:15 **6:17** Yeša 40:2; Ibu 4:12

Nyo'.

¹⁸ Yî fiεε le ficii, é ben ebunleè sekecii bii no Keyoy ke Yuule dunçi. Ben dioo bunlee no biite fiεε ficii fi ben shieele ê Nyo'. Yî fifiε le é ben etaalè ntaɣ, ebvuu ekuulè shém sekecii keebunlee lεke Nyo' fô bonyii bò è nu bo Nyo' le bocii.

¹⁹ Ben ebunleè tɛn fô me le ε seke me ε ηake diuw wεm keenjeme, ε Nyo' nya ke me bô fiεε fi me njeme, ε me no njemyi sε nfan εkumε kenɣilε ke saaka wvù jee wvù wvu Nyo' le.

²⁰ ε nu saaka wvudvu wvun wvù me nu yî ncaw e nje wvù diεwε wee wvù nu jise di Klistu le. Ben ebunleè wvu le me ndioo enu keenjeme, ε me njeme no me ηκεηke keenjeme, sε nfan.

Ngayma

²¹ Tikikus wvù waa bwee wesebeene shém wvù lemte tɛn Tata le bô fitele fiew ficii nu esee fiεε ficii ê ben εkumε me, wvu le ben tɛn ekiεε no me nu, noo fiεε fi me enjee.

²² Fifiɣ nu naa fiεε fi me ntumte wvù fô ben e nje fi, wvu le wvù eto ege é ben ekiεε no bese nu, ebvuu eyvuwsε mvuntelem mvunen.

²³ Nyo' Icee wesebeene bô Tata Jisos Klistu enya ben nyεkeey bô keηkoηen noo mbee.

²⁴ Nyo' ebuw ben bocii bò keηke keηkoηen kè yaa kaa ke fô Tata wesebeene wvù Jisos Klistu le.

**Nwa' Nyo' Monkan mo Monɛm
New Testament in Noone (CM:nhu:Noone)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Noone

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Noone

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5b12a3f8-7a2a-5b6f-b1da-1bf94b13fc2e